

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1466/97

od 7. srpnja 1997.

o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika

(SL L 209, 2.8.1997., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba Vijeća (EZ) br. 1055/2005 od 27. lipnja 2005.	L 174	1	7.7.2005.
► <u>M2</u>	Uredba (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011.	L 306	12	23.11.2011.

▼ **B****UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1466/97****od 7. srpnja 1997.****o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika**

ODJELJAK 1.

SVRHA I DEFINICIJE▼ **M2***Članak 1.*

Ovom Uredbom određuju se pravila za sadržaj, dostavljanje, ispitivanje i praćenje programa stabilizacije i programa konvergencije, kao dio multilateralnog nadzora od strane Vijeća i Komisije, kako bi se u ranoj fazi spriječila pojava prekomjernog deficita opće države, te promicao nadzor i koordinacija ekonomskih politika, čime se podupire ostvarivanje ciljeva Unije u pogledu rasta i zapošljavanja.

Članak 2.

Za potrebe ove Uredbe:

- (a) „države članice sudionice” znači države članice čija je valuta euro;
- (b) „države članice nesudionice” znači države članice osim onih čija je valuta euro.

ODJELJAK 1-A

EUROPSKI SEMESTAR ZA KOORDINACIJU EKONOMSKIH POLITIKA*Članak 2-a*

1. Radi osiguranja jače koordinacije ekonomskih politika i trajne konvergencije ekonomskih učinaka država članica, Vijeće provodi multilateralni nadzor kao sastavni dio Europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika u skladu s ciljevima i zahtjevima navedenim u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

2. Europski semestar uključuje:

- (a) oblikovanje i nadzor provedbe općih smjernica ekonomskih politika država članica i Unije (opće smjernice ekonomskih politika) u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a;
- (b) oblikovanje i preispitivanje provedbe smjernica za zapošljavanje koje države članice moraju uzeti u obzir u skladu s člankom 148. stavkom 2. UFEU-a (smjernice o zapošljavanju);
- (c) dostavu i ocjenu programa stabilizacije i konvergencije država članica na temelju ove Uredbe;

▼ M2

- (d) dostavu i ocjenu nacionalnih programa reformi država članica koji podupiru strategiju Unije za rast i stvaranje radnih mjesta uspostavljenih u skladu sa smjernicama iz točaka (a) i (b) te općim smjernicama za države članice koje daju Komisija i Europsko Vijeće na početku godišnjeg ciklusa nadzora;
- (e) nadzor za sprečavanje i ispravljanje makroekonomskih neravnoteža iz Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ⁽¹⁾

3. Kako bi se tijekom Europskog semestra osiguralo pravovremeno i integrirano savjetovanje o makrofiskalnim i makrostrukturnim politikama, Vijeće u pravilu nakon ocjene ovih programa, na temelju preporuka Komisije, državama članicama upućuje smjernice koristeći pravne instrumente predviđene na temelju članaka 121. i 148. UFEU-a te na temelju ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 1176/2011.

Države članice vode računa o smjernicama koje su im upućene prilikom razrade svojih ekonomskih politika, politika zapošljavanja i proračunskih politika prije donošenja ključnih odluka u vezi s nacionalnim proračunima za sljedeće godine. Komisija prati napredak.

Nepostupanje države članice prema primljenim smjernicama može dovesti do:

- (a) daljnjih preporuka za poduzimanje posebnih mjera;
- (b) upozorenja Komisije u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a;
- (c) mjera u skladu s ovom Uredbom, Uredbom (EZ) br. 1467/97 ili Uredbom (EU) br. 1176/2011.

Provedba mjera podliježe pojačanom nadzoru Komisije i može uključivati nadzorne misije u skladu s člankom -11. ove Uredbe.

4. Europski parlament propisno sudjeluje u Europskom semestru kako bi se povećala transparentnost i utjecaj te odgovornost za donesene odluke, posebno putem gospodarskog dijaloga u skladu s člankom 2-ab ove Uredbe. U okviru Europskog semestra traži se prema potrebi mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora, Odbora za ekonomsku politiku, Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu sigurnost. Relevantni dionici, posebno socijalni partneri uključeni su prema potrebi u okvir Europskog semestra o glavnim pitanjima u pogledu politika u skladu s odredbama UFEU-a, te nacionalnim pravnim i političkim propisima.

⁽¹⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

▼ **M2**

Predsjednik Vijeća i Komisija u skladu s člankom 121. UFEU-a i prema potrebi predsjednik euroskupine godišnje izvješćuju Europski parlament i Europsko vijeće o rezultatima multilateralnog nadzora. Ova izvješća trebaju biti sastavni dio gospodarskog dijaloga iz članka 2-ab ove Uredbe.

ODJELJAK 1-Aa

GOSPODARSKI DIJALOG*Članak 2-ab*

1. Kako bi se pojačao dijalog između institucija Unije, posebno Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije te kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati predsjednika Vijeća, Komisije i prema potrebi predsjednika Europskog vijeća ili predsjednika euroskupine da nastupe pred odborom i raspravljaju o:

- (a) informacijama o općim smjernicama ekonomskih politika u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a, koje je odboru dostavilo Vijeće;
- (b) općim smjernicama za države članice koje daje Komisija na početku godišnjeg ciklusa nadzora;
- (c) zaključcima Europskog vijeća o usmjerenju ekonomskih politika u okviru Europskog semestra;
- (d) rezultatima multilateralnog nadzora provedenog u skladu s ovom Uredbom;
- (e) zaključcima Europskog vijeća o usmjerenju i rezultatima multilateralnog nadzora;
- (f) reviziji provođenja multilateralnog nadzora na kraju Europskog semestra;
- (g) preporukama Vijeća koje su upućene državama članicama u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a u slučaju znatnog odstupanja i izvješću Vijeća za Europsko vijeće, kako je utvrđeno u članku 6. stavku 2. i članku 10. stavku 2. ove Uredbe.

2. Od Vijeća se u pravilu očekuje poštovanje preporuka i prijedloga Komisije ili javno obrazloženje svojeg stajališta.

3. Nadležni odbor Europskog parlamenta može u skladu s člankom 6. stavkom 2. ili člankom 10. stavkom 2. pružiti priliku državi članici koja je predmet preporuke Vijeća da sudjeluje u razmjeni mišljenja.

▼ M2

4. Vijeće i Komisija redovito obavješćuju Europski parlament o primjeni ove Uredbe.

▼ M1

ODJELJAK 1.A

SREDNJOROČNI PRORAČUNSKI CILJEVI**▼ M2***Članak 2.a*

Svaka država članica ima različiti srednjoročni cilj za svoje stanje proračuna. Ti se srednjoročni proračunski ciljevi koji su specifični za pojedinu državu mogu razlikovati od zahtjeva u pogledu stanja blizu uravnoteženosti ili u višku, te pružaju granicu sigurnosti koja se tiče omjera državnog deficita od 3 % BDP-a. Srednjoročni proračunski ciljevi osiguravaju održivost javnih financija ili brz napredak prema takvoj održivosti dok omogućuju prostor za proračunski manevar, posebno uzimajući u obzir potrebe za javnim ulaganjem.

Uzimajući u obzir navedene čimbenike, za države članice sudionice i za države članice sudionice ERM2 srednjoročni proračunski ciljevi koji su specifični za svaku pojedinu državu određuju se unutar utvrđenog raspona između -1 % BDP-a i uravnoteženosti ili viška, u ciklički prilagođenim uvjetima, iskazano neto nakon jednokratnih i privremenih mjera.

Srednjoročni proračunski cilj revidira se svake tri godine. Srednjoročni proračunski cilj države članice može se dodatno revidirati u slučaju provedbe strukturne reforme s većim utjecajem na održivost javnih financija.

Poštovanje srednjoročnog proračunskog cilja uključeno je u nacionalne srednjoročne proračunske okvire u skladu s poglavljem IV. Direktive Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica ⁽¹⁾

▼ B

ODJELJAK 2.

PROGRAMI STABILIZACIJE*Članak 3.***▼ M2**

1. Svaka država članica sudionica dostavlja Vijeću i Komisiji informacije potrebne radi multilateralnog nadzora u redovitim vremenskim razdobljima na temelju članka 121. UFEU-a, u obliku programa stabilizacije koji osigurava neophodnu osnovu za održivost javnih financija, što pogoduje stabilnosti cijena, snažnom održivom rastu i stvaranju radnih mjesta.

▼ B

2. Program stabilizacije podnosi sljedeće informacije:

⁽¹⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 41.

▼ M2

- (a) srednjoročni proračunski cilj i kretanje prilagodbe prema tom cilju za saldo opće države kao postotak BDP-a za očekivano kretanje omjera duga opće države, planirano kretanje rasta državnih rashoda, uključujući odgovarajuću raspodjelu za bruto ulaganje u dugotrajnu imovinu, posebno vodeći računa o uvjetima i kriterijima za određivanje povećanja rashoda iz članka 5. stavka 1., planirano kretanje rasta državnih prihoda uz neizmijenjenu politiku i kvantificiranje planiranih diskrecijskih mjera za prihode;

- (aa) podatke o implicitnim obvezama, povezane sa starenjem i potencijalnim obvezama, kao što su državna jamstva, s potencijalno velikim učinkom na račune opće države;

- (ab) podatke o usklađenosti programa za stabilizaciju sa općim smjericama ekonomskih politika i nacionalnim programom reformi;

- (b) glavne pretpostavke o očekivanim ekonomskim kretanjima i važnim ekonomskim varijablama koje su relevantne za realizaciju programa stabilizacije, kao što su državni rashodi za ulaganja, realan rast BDP-a, zapošljavanje i inflacija;

- (c) kvantitativnu ocjenu proračunskih i drugih mjera ekonomske politike koje se poduzimaju ili predlažu kako bi se ostvarili ciljevi programa, koja obuhvaća analizu troškova i koristi glavnih strukturnih reformi koje imaju izravne dugoročne pozitivne učinke na proračun, uključujući jačanje potencijala za održivi rast;

▼ B

- (d) analizu načina na koji bi promjene u glavnim ekonomskim pretpostavkama utjecale na stanje proračuna i dug.

▼ M2

2a. Program stabilizacije temelji se na najvjerojatnijem makrofiskalnom scenariju ili na opreznijem scenariju. Makroekonomska i proračunska predviđanja uspoređuju se s posljednjim predviđanjima Komisije i prema potrebi predviđanjima drugih neovisnih tijela. Potrebno je obrazložiti značajne razlike između izabranog makrofiskalnog scenarija i predviđanja Komisije, posebno ako razina ili rast vanjskih pretpostavki znatno odstupaju od vrijednosti u predviđanjima Komisije.

Točna priroda podataka iz stavka 2. točaka (a), (aa), (b), (c) i (d) određuje se u usklađenom okviru koji utvrđuje Komisija u suradnji s državama članicama.

▼ M2

3. Podaci o kretanjima salda opće države i omjera duga, rastu državnih rashoda, planiranom kretanju rasta državnih prihoda pri neizmijenjenoj politici, primjereno kvantificiranim planiranim diskrecijskim mjerama u vezi prihoda i temeljnim ekonomskim pretpostavkama iz stavka 2. točaka (a) i (b) iskazuju se na godišnjoj osnovi, a obuhvaćaju prethodnu godinu, tekuću godinu i najmanje sljedeće tri godine.

4. Svaki program uključuje i podatke o njegovom statusu u kontekstu nacionalnih postupaka, posebno o tome je li program predstavljen nacionalnom parlamentu i je li nacionalni parlament imao mogućnost raspravljati o mišljenju Vijeća o prethodnom programu ili, ako je primjenjivo, o bilo kojoj preporuci ili upozorenju i je li parlament odobrio program.

Članak 4.

1. Programi stabilizacije dostavljaju se svake godine u travnju, po mogućnosti do sredine travnja, a najkasnije do 30. travnja.

2. Države članice objavljuju svoje programe stabilizacije.

Članak 5.

1. Na temelju ocjene Komisije i Gospodarskog i financijskog odbora, Vijeće u okviru multilateralnog nadzora na temelju članka 121. UFEU-a preispituje srednjoročne proračunske ciljeve koje su dotične države članice predstavile u programima stabilizacije, ocjenjuje jesu li ekonomske pretpostavke na kojima se temelji program realne, je li kretanje prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju primjereno, uključujući razmatranje popratnog kretanja za omjer duga i jesu li mjere koje se poduzimaju ili predlažu dovoljne kako bi kretanje prilagodbe bilo dovoljno za ostvarivanje srednjoročnog proračunskog cilja tijekom ciklusa.

Vijeće i Komisija prilikom ocjene kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju ispituju ostvaruje li dotična država članica odgovarajuće godišnje poboljšanje ciklički prilagođenog proračunskog stanja, iskazano neto nakon jednokratnih i drugih privremenih mjera, što je potrebno za ostvarivanje srednjoročnog proračunskog cilja, s 0,5 % BDP-a kao mjerilom. Za države članice čija razina duga prelazi 60 % BDP-a ili koje imaju znatne rizike u pogledu održivosti sveukupnog duga, Vijeće i Komisija preispituju je li godišnje poboljšanje ciklički prilagođenog proračunskog stanja iskazano neto nakon jednokratnih i drugih privremenih mjera iznad 0,5 % BDP-a. Vijeće i Komisija vode računa o tome ulaže li se veći napor u usklađivanje tijekom povoljnih gospodarskih razdoblja, dok bi napor mogao biti ograničen tijekom nepovoljnih gospodarskih razdoblja. Posebno treba uzeti u obzir neočekivane prihode i manjkove prihoda.

▼ M2

Dostatan napredak prema srednjoročnom proračunskom cilju ocjenjuje se na temelju cjelovite ocjene sa strukturnim saldonom kao referencom, uključujući analizu rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda. S tim ciljem Vijeće i Komisija ocjenjuju je li kretanje rasta državnih rashoda zajedno s učinkom mjera koje se poduzimaju ili planiraju na strani prihoda u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) za države članice koje su postigle srednjoročni proračunski cilj, godišnje povećanje rashoda ne prelazi referentne srednjoročne stope potencijalnog rasta BDP-a, osim ako je višak usklađen diskrecijskim mjerama na strani prihoda;
- (b) za države članice koje još nisu postigle srednjoročni proračunski cilj, godišnje povećanje rashoda ne prelazi referentnu srednjoročnu stopu rasta BDP-a, osim ako je višak usklađen diskrecijskim mjerama na strani prihoda. Iznos manjka stope rasta državnih rashoda uspoređen sa referentnom srednjoročnom stopom potencijalnog rasta BDP-a određuje se osiguravanjem odgovarajuće prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju;
- (c) za države članice koje još nisu postigle srednjoročni proračunski cilj, diskrecijska smanjenja stavki državnih prihoda usklađuju se smanjenjem rashoda ili diskrecijskim povećanjem drugih vrsta državnih prihoda ili na oba načina.

Ukupni rashodi ne sadrže rashode za kamate, rashode za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijske promjene u rashodima za naknade nezaposlenima.

Povećanje rashoda iznad srednjoročne reference ne smatra se kršenjem referentnog mjerila u mjeri u kojoj se u potpunosti prebija zakonski naloženim povećanjem prihoda.

Referentna srednjoročna stopa potencijalnog rasta BDP-a određuje se na temelju projekcija za buduće razdoblje i ocjena za prethodno razdoblje. Projekcije se ažuriraju u redovitim vremenskim razmacima. Komisija objavljuje metodu izračuna tih projekcija i tako dobivene referentne srednjoročne stope potencijalnog rasta BDP-a.

Prilikom određivanja kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju za države članice koje još nisu ostvarile taj cilj i prilikom dopuštanja privremenog odstupanja od tog cilja za države članice koje su ga već ostvarile, pod uvjetom da se zadrži odgovarajuća granica sigurnosti s obzirom na referentnu vrijednost deficita i da se očekuje da će se stanje proračuna vratiti na srednjoročni proračunski cilj u programskom razdoblju, Vijeće i Komisija uzimaju u obzir provedbu većih strukturnih reformi koje imaju izravne dugoročne pozitivne učinke na proračun, uključujući održivi rast kroz povećanje potencijala i stoga provjerljiv utjecaj na dugoročnu održivost javnih financija.

▼ M2

Posebnu pozornost treba posvetiti mirovinskim reformama kojima se uvodi sustav s više stupova, a koji uključuje obvezan stup mirovinskih fondova s kapitalnim pokrićem. Državama članicama koje provode takve reforme dopušta se odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju ili od samoga cilja, s tim da to odstupanje treba odražavati iznos učinka izravnog povećanja reforme na saldo opće države, pod uvjetom da se zadrži odgovarajuća granica sigurnosti s obzirom na referentnu vrijednost deficita.

Vijeće i Komisija također ispituju omogućava li program stabilizacije postizanje održive i stvarne konvergencije unutar europodručja i pojačanu koordinaciju ekonomskih politika te jesu li ekonomske politike dotične države članice u skladu s općim smjernicama ekonomskih politika i smjernicama za zapošljavanje država članica i Unije.

U slučaju neuobičajenog događaja izvan kontrole dotične države članice koji ima veći utjecaj na financijsko stanje opće države ili u razdobljima ozbiljnog gospodarskog pada na europodručju ili u Uniji u cjelini, državama članicama može se dopustiti privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju iz trećeg podstavka, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost.

2. Vijeće i Komisija ispituju program stabilizacije u roku od najviše tri mjeseca od dostave. Vijeće, na preporuku Komisije i nakon savjetovanja s Gospodarskim i financijskim odborom, prema potrebi donosi mišljenje o programu. Ako Vijeće u skladu s člankom 121. UFEU-a smatra da bi ciljeve i sadržaj programa trebalo ojačati u vezi s kretanjem prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, Vijeće u svom mišljenju poziva državu članicu na prilagodbu svog programa.

Članak 6.

1. Kao dio multilateralnog nadzora u skladu s člankom 121. stavkom 3. UFEU-a, Vijeće i Komisija prate provedbu programa stabilizacije na temelju informacija koje dostave države članice sudionice, kao i na temelju ocjena Komisije i Gospodarskog i financijskog odbora, posebno s ciljem utvrđivanja stvarnih ili očekivanih značajnih odstupanja stanja proračuna od srednjoročnog proračunskog cilja ili od odgovarajućeg kretanja prilagodbe prema njemu.

2. U slučaju uočenih znatnih odstupanja od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju iz članka 5. stavka 1. trećeg podstavka ove Uredbe te s ciljem sprečavanja pojave prekomjernog deficita, Komisija u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a upućuje upozorenje dotičnoj državi članici.

U roku od mjeseca dana od dana usvajanja upozorenja iz prvog podstavka, Vijeće preispituje stanje i donosi preporuku za potrebne mjere politike, na osnovu preporuke Komisije i na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a. U preporuci se određuje rok od najviše pet mjeseci za rješavanje odstupanja. Rok se skraćuje na tri mjeseca ako Komisija u svom upozorenju smatra da je situacija posebno ozbiljna i da opravdava žurno djelovanje. Vijeće na prijedlog Komisije objavljuje preporuku.

▼ M2

U roku koji odredi Vijeće u preporuci u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a, dotična država članica izvješćuje Vijeće o poduzetom djelovanju kao odgovor na preporuku.

Ako dotična država članica ne poduzme odgovarajuće djelovanje u roku koji odredi Vijeće u preporuci iz drugog podstavka, Komisija odmah preporučuje Vijeću donošenje odluke putem kvalificirane većine kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje. Istodobno Komisija može preporučiti Vijeću da donese revidiranu preporuku u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a o potrebnim mjerama u vezi politika.

U slučaju da Vijeće ne donese odluku o preporuci Komisije o tome da nije poduzeto učinkovito djelovanje, a propust dotične države članice da poduzme odgovarajuće mjere ustraje, Komisija nakon mjesec dana od svoje ranije preporuke preporučuje Vijeću donošenje odluke kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje. Smatra se da je Vijeće usvojilo odluku, osim ako običnom većinom odluči da će odbiti preporuku u roku od 10 dana od njezinog donošenja od strane Komisije. Istodobno Komisija može preporučiti Vijeću donošenje revidirane preporuke u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a.

Prilikom donošenja odluke o nepoštovanju iz četvrtog i petog podstavka glasaju samo članovi Vijeća, koji predstavljaju države članice sudionice, a Vijeće odlučuje ne uzimajući u obzir glas člana Vijeća koji predstavlja dotičnu državu članicu.

Vijeće dostavlja službeno izvješće Europskom vijeću o odlukama donesenim na odgovarajući način.

3. Odstupanje od srednjoročnog proračunskog cilja ili od odgovarajućeg kretanja prilagodbe prema takvom cilju procjenjuje se na temelju cjelokupne ocjene sa strukturnim saldom kao referencom, uključujući analizu rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1.

Ocjena o tome je li odstupanje znatno uključuje sljedeće kriterije:

- (a) za državu članicu koja još nije postigla srednjoročni proračunski cilj, prilikom ocjene promjene u strukturnom saldu provjerava se je li odstupanje najmanje 0,5 % BDP-a u pojedinoj godini ili najmanje 0,25 % BDP-a prosjeka godišnje u dvije uzastopne godine;
- (b) prilikom ocjene kretanja rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda, provjerava se ima li odstupanje ukupan učinak na proračunski saldo od najmanje 0,5 % BDP-a u pojedinoj godini ili kumulativno u dvije uzastopne godine.

Odstupanje u kretanju rashoda ne smatra se znatnim ako je dotična država članica prešla srednjoročni proračunski cilj, vodeći računa o tome da mogućnost znatnih neočekivanih prihoda i proračunski planovi utvrđeni u programu stabilizacije ne ugroze ovaj cilj u programskom razdoblju.

▼ M2

Slično tome odstupanje se može izostaviti iz razmatranja kada proizlazi iz neuobičajenog događaja izvan kontrole dotične države članice, a koji ima veći utjecaj na financijsko stanje opće države ili u slučaju ozbiljnog gospodarskog pada na europodručju ili u Uniji u cjelini, pod uvjetom da to srednjoročno ne ugrožava fiskalnu održivost.

▼ B

ODJELJAK 3.

PROGRAMI KONVERGENCIJE*Članak 7.***▼ M2**

1. Svaka država članica nesudionica dostavlja Vijeću i Komisiji informacije potrebne u svrhu multilateralnog nadzora u redovitim vremenskim razdobljima na temelju članka 121. UFEU-a u obliku programa konvergencije, koji osigurava neophodnu osnovu za održivost javnih financija, što pogoduje stabilnosti cijena, snažnom održivom rastu i stvaranju radnih mjesta.

▼ B

2. Program konvergencije podnosi sljedeće informacije, posebno o varijablama koje se odnose na konvergenciju:

▼ M2

- (a) srednjoročni proračunski cilj i kretanje prilagodbe prema tom cilju za saldo opće države kao postotak BDP-a za očekivano kretanje omjera duga opće države, planirano kretanje rasta državnih rashoda, uključujući odgovarajuću raspodjelu za bruto ulaganja u dugotrajnu imovinu, posebno vodeći računa o uvjetima i kriterijima za određivanje povećanja rashoda iz članka 9. stavka 1., planirano kretanje rasta državnih prihoda pri neizmijenjenoj politici i kvantificiranju planiranih diskrecijskih mjera za prihode, srednjoročnim ciljevima monetarne politike, odnosu ovih ciljeva prema stabilnosti cijena i tečaja te postizanju održive konvergencije;
- (aa) podaci o implicitnim obvezama, povezani sa starenjem i potencijalnim obvezama, kao što su državna jamstva s potencijalno velikim učinkom na račune opće države;
- (ab) podaci o usklađenosti programa konvergencije s općim smjernicama ekonomskih politika i nacionalnim programom reformi;
- (b) glavne pretpostavke o očekivanim ekonomskim kretanjima i važnim ekonomskim varijablama koje su relevantne za realizaciju programa konvergencije, kao što su državni rashodi za ulaganja, realan rast BDP-a, zapošljavanje i inflacija;

▼ M2

- (c) kvantitativna ocjena proračunskih i drugih mjera ekonomske politike koje se poduzimaju ili predlažu kako bi se ostvarili ciljevi programa, koja obuhvaća analizu troškova i koristi glavnih strukturnih reformi koje imaju izravne dugoročne pozitivne učinke na proračun, uključujući jačanje potencijala za održivi rast;

▼ B

- (d) analizu načina na koji bi promjene u glavnim ekonomskim pretpostavkama utjecale na stanje proračuna i dug.

▼ M2

2a. Program konvergencije temelji se na najvjerojatnijem makrofiskalnom scenariju ili na opreznijem scenariju. Makroekonomska i proračunska predviđanja uspoređuju se s posljednjim predviđanjima Komisije i prema potrebi predviđanjima drugih neovisnih tijela. Potrebno je obrazložiti značajne razlike između izbranog makrofiskalnog scenarija i predviđanja Komisije, posebno ako razina ili rast vanjskih pretpostavki znatno odstupaju od vrijednosti u predviđanjima Komisije.

Točna priroda podataka iz stavka 2. točaka (a), (aa), (b), (c) i (d) određuje se u usklađenom okviru koji utvrđuje Komisija u suradnji s državama članicama.

3. Podaci o kretanjima salda opće države i omjera duga, rastu državnih rashoda, planiranom kretanju rasta državnih prihoda pri neizmijenjenoj politici, primjereno kvantificiranim planiranim diskrecijskim mjerama u vezi prihoda i temeljnim ekonomskim pretpostavkama iz stavka 2. točaka (a) i (b) iskazuju se na godišnjoj osnovi, a obuhvaćaju prethodnu godinu, tekuću godinu i najmanje sljedeće tri godine.

4. Svaki program uključuje i podatke o njegovom statusu u kontekstu nacionalnih postupaka, posebno o tome je li program predstavljen nacionalnom parlamentu i je li nacionalni parlament imao mogućnost raspravljati o mišljenju Vijeća o prethodnom programu ili, ako je primjenjivo, o bilo kojoj preporuci ili upozorenju i je li parlament odobrio program.

Članak 8.

1. Programi konvergencije dostavljaju se svake godine u travnju, po mogućnosti do sredine travnja, a najkasnije do 30. travnja.

2. Države članice objavljuju svoje programe konvergencije.

▼ M2*Članak 9.*

1. Na temelju ocjene Komisije i Gospodarskog i financijskog odbora, Vijeće u okviru multilateralnog nadzora na temelju članka 121. UFEU-a preispituje srednjoročne proračunske ciljeve koje su dotične ciljeve države članice predstavile u programima konvergencije, ocjenjuje jesu li ekonomske pretpostavke na kojima se temelji program realne, je li kretanje prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju primjereno, uključujući razmatranje popratnog kretanja za omjer duga i jesu li mjere koje se poduzimaju ili predlažu za poštovanje kretanja prilagodbe dovoljne za ostvarivanje srednjoročnog proračunskog cilja tijekom ciklusa i za ostvarivanje održive konvergencije.

Vijeće i Komisija prilikom ocjene kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju vode računa o tome je li veći napor u usklađivanje uložen tijekom povoljnih gospodarskih razdoblja, dok bi napor mogao biti dodatno ograničen tijekom nepovoljnih gospodarskih razdoblja. Posebno treba uzeti u obzir neočekivane prihode i manjkove prihoda. Za države članice čija razina duga prelazi 60 % BDP-a ili koje imaju znatne rizike u pogledu održivosti sveukupnog duga, Vijeće i Komisija preispituju je li godišnje poboljšanje ciklički prilagođenog proračunskog stanja iskazano neto nakon jednokratnih i drugih privremenih mjera više od 0,5 % BDP-a. Za države članice koje sudjeluju u ERM2, Vijeće i Komisija ispituju ostvaruje li dotična država članica odgovarajuće godišnje poboljšanje ciklički prilagođenog proračunskog stanja iskazano neto nakon jednokratnih i drugih privremenih mjera, što je potrebno za ostvarivanje srednjoročnog proračunskog cilja s 0,5 % BDP-a kao mjerilom.

Dostatan napredak prema srednjoročnom proračunskom cilju ocjenjuje se na temelju cjelovite ocjene sa strukturnim saldom kao referencom, uključujući analizu rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda. S tim ciljem Vijeće i Komisija ocjenjuju je li kretanje rasta državnih rashoda zajedno s učinkom mjera koje se poduzimaju ili planiraju na strani prihoda u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) za države članice koje su postigle srednjoročni proračunski cilj godišnji rast rashoda ne prelazi referentne srednjoročne stope potencijalnog rasta BDP-a, osim ako je višak usklađen diskrecijskim mjerama na strani prihoda;
- (b) za države članice koje još nisu postigle srednjoročni proračunski cilj godišnji rast rashoda ne prelazi referentnu srednjoročnu stopu rasta BDP-a, osim ako je višak usklađen diskrecijskim mjerama na strani prihoda. Iznos manjka stope rasta državnih rashoda uspoređen sa referentnom srednjoročnom stopom potencijalnog rasta BDP-a određuje se osiguravanjem odgovarajuće prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju;
- (c) za države članice koje još nisu postigle srednjoročni proračunski cilj diskrecijska smanjenja stavki državnih prihoda usklađuju se smanjenjem rashoda ili diskrecijskim povećanjem drugih vrsta državnih prihoda ili na oba načina.

▼ M2

Ukupni rashodi ne sadrže rashode za kamate, rashode za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijske promjene u rashodima za naknade u vrijeme nezaposlenosti.

Povećanje rashoda iznad srednjoročne reference ne smatra se kršenjem referentnog mjerila, u mjeri u kojoj se on u potpunosti prebija zakonski naloženim povećanjem prihoda.

Referentna srednjoročna stopa potencijalnog rasta BDP-a određuje se na temelju projekcija za buduće razdoblje i ocjena za prethodno razdoblje. Projekcije se ažuriraju u redovitim vremenskim razmacima. Komisija objavljuje metodu izračuna tih projekcija i tako dobivene referentne srednjoročne stope potencijalnog rasta BDP-a.

Prilikom određivanja kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju za države članice koje još nisu ostvarile taj cilj i prilikom dopuštanja privremenog odstupanja od tog cilja za države članice koje su ga već ostvarile, pod uvjetom da se zadrži odgovarajuća granica sigurnosti s obzirom na referentnu vrijednost deficita i da se očekuje da će se stanje proračuna vratiti na srednjoročni proračunski cilj u programskom razdoblju, Vijeće i Komisija uzimaju u obzir provedbu većih strukturnih reformi koje imaju izravne dugoročne pozitivne učinke na proračun, uključujući održivi rast kroz povećanje potencijala i stoga provjerljiv utjecaj na dugoročnu održivost javnih financija.

Posebnu pozornost treba posvetiti mirovinskim reformama kojima se uvodi sustav s više stupova, a koji uključuje obvezan stup mirovinskih fondova s kapitalnim pokrićem. Državama članicama koje provode takve reforme dopušta se odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju ili od samog cilja, s tim da to odstupanje treba odražavati iznos učinka izravnog povećanja reforme na saldo opće države, pod uvjetom da se zadrži odgovarajuća granica sigurnosti s obzirom na referentnu vrijednost deficita.

Vijeće i Komisija također ispituju omogućava li program konvergencije postizanje održive i stvarne konvergencije unutar europodručja i pojačanu koordinaciju ekonomskih politika te jesu li ekonomske politike dotične države članice u skladu sa općim smjernicama ekonomskih politika i smjernicama za zapošljavanje država članica i Unije. Osim toga Vijeće za države članice sudionice ERM2 ispituje osigurava li program konvergencije nesmetano sudjelovanje u tečajnom mehanizmu.

▼ **M2**

U slučaju neuobičajenog događaja izvan kontrole dotične države članice koji ima veći utjecaj na financijsko stanje opće države ili u razdobljima ozbiljnog gospodarskog pada na europodručju ili u Uniji u cjelini, državama članicama može se dopustiti privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju iz trećeg podstavka, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost.

2. Vijeće i Komisija ispituju program konvergencije u roku od najviše tri mjeseca od njegove dostave. Vijeće na preporuku Komisije i nakon savjetovanja s Gospodarskim i financijskim odborom prema potrebi donosi mišljenje o programu. Ako Vijeće u skladu s člankom 121. UFEU-a smatra da bi ciljeve i sadržaj programa trebalo ojačati u vezi s kretanjem prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, Vijeće u svom mišljenju poziva državu članicu na prilagodbu programa.

Članak 10.

1. Kao dio multilateralnog nadzora u skladu s člankom 121. stavkom 3. UFEU-a, Vijeće i Komisija prate provedbu programa konvergencije na temelju informacija koje dostave države članice, kao i na temelju ocjena Komisije i Gospodarskog i financijskog odbora, posebno s ciljem utvrđivanja stvarnih ili očekivanih značajnih odstupanja od proračunskog stanja iz srednjoročnog proračunskog cilja ili od odgovarajućeg kretanja prilagodbe prema njemu.

Osim toga Vijeće i Komisija nadziru ekonomske politike država članica nesudionica s obzirom na ciljeve programa konvergencije, s ciljem osiguranja da su njihove politike usmjerene prema stabilnosti, čime se izbjegavaju neujednačenosti i prekomjerne fluktuacije nominalnog tečaja.

2. U slučaju uočenih znatnih odstupanja od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju iz članka 9. stavka 1. trećeg podstavka ove Uredbe te s ciljem sprečavanja pojave prekomjernog deficita, Komisija u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a upućuje upozorenje dotičnoj državi članici.

U roku od mjesec dana od usvajanja upozorenja iz prvog podstavka, Vijeće preispituje stanje i donosi preporuku za potrebne mjere politike na osnovu preporuke Komisije i na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a. U preporuci se određuje rok od najviše pet mjeseci za rješavanje odstupanja. Rok se skraćuje na tri mjeseca ako Komisija u svom upozorenju smatra da je situacija posebno ozbiljna i da opravdava žurno djelovanje. Vijeće na prijedlog Komisije objavljuje preporuku.

U roku koji odredi Vijeće u preporuci u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a dotična država članica izvješćuje Vijeće o poduzetom djelovanju kao odgovor na preporuku.

▼ M2

Ako dotična država članica ne poduzme odgovarajuće djelovanje u roku koji odredi Vijeće u preporuci iz drugog podstavka, Komisija odmah preporučuje Vijeću donošenje odluke putem kvalificirane većine kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje. Istodobno Komisija može preporučiti Vijeću donošenje revidirane preporuke u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a o potrebnim mjerama u vezi politika.

U slučaju da Vijeće ne donese odluku o preporuci Komisije o tome da nije poduzeto učinkovito djelovanje, a propust dotične države članice da poduzme odgovarajuće djelovanje ustraje, Komisija nakon mjesec dana od svoje ranije preporuke preporučuje Vijeću donošenje odluke kojom se utvrđuje da nije poduzeto učinkovito djelovanje. Smatra se da je Vijeće usvojilo odluku, osim ako običnom većinom odluči da će odbiti preporuku u roku od 10 dana od njezinog donošenja od strane Komisije. Istodobno Komisija može preporučiti Vijeću donošenje revidirane preporuke u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a.

Prilikom donošenja odluke o nepoštovanju iz četvrtog i petog podstavka Vijeće odlučuje ne uzimajući u obzir glas člana Vijeća koji predstavlja dotičnu državu članicu.

Vijeće dostavlja službeno izvješće Europskom vijeću o odlukama donesenim na odgovarajući način.

3. Odstupanje od srednjoročnog proračunskog cilja ili od odgovarajućeg kretanja prilagodbe prema takvom cilju procjenjuje se na temelju cjelokupne ocjene sa strukturnim saldom kao referencom, uključujući analizu rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda, kako je utvrđeno u članku 9. stavku 1.

Ocjena o tome je li odstupanje znatno uključuje sljedeće kriterije:

- (a) za državu članicu koja još nije postigla srednjoročni proračunski cilj prilikom ocjene promjene u strukturnom saldu provjerava se je li odstupanje najmanje 0,5 % BDP-a u pojedinoj godini ili tijekom dvije uzastopne godine u prosjeku najmanje 0,25 % BDP-a godišnje;
- (b) prilikom ocjene kretanja rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda provjerava se ima li odstupanje ukupan učinak na proračunski saldo od najmanje 0,5 % BDP-a u pojedinoj godini ili kumulativno u dvije uzastopne godine.

Odstupanje u kretanju rashoda ne smatra se znatnim ako je dotična država članica prešla srednjoročni proračunski cilj, vodeći računa o tome da mogućnost znatnih neočekivanih prihoda i proračunski planovi utvrđeni u programu konvergencije ne ugroze ovaj cilj u programskom razdoblju.

▼ M2

Slično tome odstupanje se može izostaviti iz razmatranja kada proizlazi iz neuobičajenog događaja izvan kontrole dotične države članice, a koji ima veći utjecaj na financijsko stanje opće države ili u slučaju ozbiljnog gospodarskog pada na europodručju ili u Uniji u cjelini, pod uvjetom da to srednjoročno ne ugrožava fiskalnu održivost.

ODJELJAK 3A

NAČELO STATISTIČKE NEOVISNOSTI

Članak 10.a

Kako bi se zajamčilo da se multilateralni nadzor temelji na zdravim i neovisnim statističkim podacima, države članice jamče profesionalnu neovisnost nacionalnih statističkih tijela, u skladu s Kodeksom prakse europske statistike, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici⁽¹⁾. To uključuje minimalno:

- (a) transparente postupke zapošljavanja i otpuštanja koji se moraju temeljiti isključivo na profesionalnim kriterijima;
- (b) proračunska sredstva koja se moraju odobriti na godišnjoj ili višegodišnjoj osnovi;
- (c) dan objave ključnih statističkih podataka koji mora biti određen znatno unaprijed.

▼ B

ODJELJAK 4.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

▼ M2*Članak -11.*

1. Komisija osigurava trajni dijalog s relevantnim tijelima država članica u skladu s ciljevima ove Uredbe. S tim ciljem Komisija posebno provodi misije radi ocjene gospodarske situacije u državi članici i utvrđivanja svih rizika ili poteškoća prilikom ispunjavanja ciljeva ove Uredbe.

2. Komisija može provesti pojačane misije nadzora u državama članicama koje su predmetom preporuke izdane u skladu s člankom 6. stavkom 2. ili člankom 10. stavkom 2. s ciljem izravnog nadzora. Dotične države članice daju sve potrebne informacije za pripremu i provedbu tih misija.

3. Kada je dotična država članica, država članica sudionica ili država članica sudionica ERM2, Komisija može prema potrebi pozvati predstavnike Europske središnje banke na sudjelovanje u nadzornim misijama.

⁽¹⁾ SL L 87, 31.3.2009., str. 164.

▼ M2

4. O ishodu misija iz stavka 2. Komisija izvješćuje Vijeće i prema potrebi može donijeti odluku o objavljivanju nalaza.

5. Prilikom organiziranja misija iz stavka 2. Komisija dostavlja privremene nalaze dotičnim državama članicama radi očitovanja.

▼ B*Članak 11.*

U sklopu multilateralnog nadzora opisanog u ovoj Uredbi, Vijeće obavlja sveobuhvatnu procjenu opisanu u ►**M2** članka 121. ◀ stavku 3.

Članak 12.

U skladu s ►**M2** članka 121. ◀ stavkom 4. drugim podstavkom predsjednik Vijeća i Komisija uključuju u svoje izvješće Europskom parlamentu rezultate multilateralnog nadzora provedenog na temelju ove Uredbe.

▼ M2*Članak 12.a*

1. Do 14. prosinca 2014. i nakon toga svakih 5 godina Komisija objavljuje izvješće o primjeni ove Uredbe.

Ovo izvješće između ostalog procjenjuje:

- (a) učinkovitost ove Uredbe, posebno jesu li se odredbe koje uređuju postupke odlučivanja pokazale dovoljno snažnim;
- (b) napredak u osiguranju pojačane koordinacije ekonomskih politika i trajne konvergencije gospodarskih učinaka država članica u skladu s UFEU-om.

2. Ovo je izvješće prema potrebi popraćeno prijedlogom izmjena ove Uredbe, uključujući postupke odlučivanja.

3. Izvješće se prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću.

▼ B*Članak 13.*

Ova Uredba stupa na snagu 1. srpnja 1998.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.